

Texelfonds verhalenmiddag

19 januari 2025

Inhoudsopgave

Buiten adem	3
Het zwarte schaap	4
Het verhaal over de opgedoken jurk.....	5
Johannes Niclaas	6
Een dag van jutter Cor Ellen	9
De Rus.....	10
Texelse Storm	12
Sommeltjes.....	13
Najaarskriebels.....	14
De zomer van verbondenheid	15
Op Tessel rijdt geen tram	17

Over het Texelfonds:

Het Texelfonds maakt initiatieven mogelijk ter verbetering van de kwaliteit van leven op Texel. Zo stelt het inwoners van Texel in staat om hun maatschappelijke idealen te verwezenlijken.

Buiten adem

Ik open mijn ogen. Het is licht om me heen. Wanneer ik mijn hoofd probeer op te tillen voel ik een enorme pijnsteek in mijn hoofd. Ik laat mijn hoofd weer rusten op het kussen. 'Waar ben ik,' gaat het door me heen. Onbeholpen kijk ik om me heen. Het is licht in de ruimte, door een groot raam schijnt licht en op een klein kasje naast me staat een verbanddoos. Langzaam beweeg ik mijn hand naar mijn nog steeds pijnlijk-kloppende hoofd. Ik voel verband. Ik kan me niet herinneren waarom en hoe ik hier ben gekomen.

De vorige dag:

Vrolijk ren ik achter mijn vriendinnen aan. Een van hen, Sara roept: 'Hee Luna! Kom je nog?' Ik lag en roep terug: 'Ja!' En naar mijn andere vriendin Sofie, die een paar meter achter me rent roep ik: 'Kom.' We zijn op vakantie met z'n drieën. Hoe cool is dat. Het was een verrassing voor mijn veertiende verjaardag. Dat was vorige week. Nu ren ik vrolijk achter mijn vriendinnen aan. Vanochtend regende het nog, maar nu schijnt de zon heerlijk op mijn gezicht. Snel ren ik verder achter mijn vriendinnen aan. De vuurtoren staat al op ons te wachten. Doordat het zo warm is raak ik al snel buiten adem. 'Stop!' roep ik naar mijn vriendinnen, maar ze horen me niet. 'Dan maar doorrennen' denk ik. Buiten adem kom ik aan bij de vuurtoren. Mijn hoofd tolt en mijn benen voelen aan als spaghetti. Het was niet zo slim om met deze warmte te gaan rennen. Mijn vriendinnen kijken me lachend aan. 'gaat 'ie?' vragen ze. 'Ja,' zeg ik. Na me nog even aangekeken te hebben rent Sofie naar binnen. Sara volgt. Langzaam strompel ik naar binnen. In de Vuurtoren is het ook warm, maar ik zit in ieder geval niet meer in de felle zon. Ik zucht als ik het bordje bij de ingang zie. "118 treden." Dat kan er ook nog wel bij. Waarschijnlijk zijn Sara en Sofie allang boven. Ik moet achter ze aan, want ik wil niet alle pret missen. Terwijl ik tegen de muur van de toren leun, probeer ik mijn hoofd weer helder te krijgen... 'Wacht op mij!' roep ik en ik sprint de trap op. Trede voor trede ren ik steeds hoger en hoger. Ik kom langs allemaal verschillende verdiepingen met interessant-uitziende tentoonstellingen, maar ik neem niet de tijd om even te stoppen. 'Doorrennen, doorrennen,' gaat het in mijn hoofd. Ik voel me steeds warmer, duizeliger en zwakker, maar ik ren door. 'Sara en Sofie zullen zich afvragen waar ik blijf,' schiet het door me heen. Eindelijk boven! Hijgend blijf ik staan. Alles draait, mijn hoofd tolt en ik voel me alsof ik elk moment om kan vallen. In de verte hoor ik mijn vriendinnen naar me toe rennen. 'Gaat het wel?' vraagt Sara. En Sofie kijkt mee bezorgd aan. 'Luna?' Alles wordt wazig. Mijn hoofd tolt, dan voel ik hoe mijn benen het begeven. Ik voel hoe ik naar achter val van de trap, de lege diepte in. Nog net voel ik hoe ik met mijn hoofd ergens tegenaan knal. Dan wordt alles zwart.

Annemarijn Aarts

Het zwarte schaap

Hij stond in de wei, helemaal alleen. Hij was het nu wel gewend. Hij liep over naar een wit schaap dat lekker zat te eten, per ongelijk maakte hij een onaardige opmerking en het witte schaap stoof blatend weg. Zielig liep het zwarte schaap weg, het enige zwarte schaap in de wei. Niemand wilde hem hebben, niemand wilde zijn mooie zwarte wol. Alleen witte wol was in de mode. Er kwam een metalen voertuig langs, dat gebeurde wel vaker. Ze maakten een oorverdovend gebrul en raasde zo snel langs dat je alleen een glimp op kon vangen van de felle kleuren die het had. Zouden de zwarte voertuigen ook alleen zijn? Vroeg het zwarte schaap zich af. Opeens uit het niets kwam een mens de weide op lopen. Was het al etenstijd? De mens liep recht op het zwarte schaap af. Het zwarte schaap was bang. Misschien moest hij wel weg omdat niemand hem wilde. De mens nam hem mee en jaagde hem op naar een houten gebouw dat het zwarte schaap altijd in de verte zag staan. Het zwarte schaap had eerder witte schapen daar heen zien gaan, maar nu was hij aan de beurt. Het zwarte schaap begon zich voor te zien wat er allemaal kon gebeuren. Hij zou dood kunnen, maar ook gewild zijn. Misschien wou eindelijk iemand zijn zwarte wol, misschien zou eindelijk iemand hem mee willen nemen. Hij stapte he gebouw binnen en zag een fel licht dat erg op de zon leek, maar dan kleiner en op aarde. Het zwarte schaap werd een hok binnengebracht en werd bevolen te liggen. De mens sluitte het hok en liep rustig weg naar een kleiner, vrouwelijk mens en begon ermee te praten. Wat zou er allemaal wel kunnen gebeuren dacht het zwarte schaap. Uiteindelijk kwamen beide mensen naar hem toe en opende het hok. Hij werd naar buiten gedrongen en in de handen van het kleinere mens geduwd. De armen van het mens kwamen over hem heen en houden hem vast. Het mens begon te praten en zei een soort van gedag en liep met het zwarte schaap weg. Het zwarte schaap liep het gebouw weer uit aan de andere kant en zag nog een glimmend metalen voertuig, maar dit keer stond hij stil en zag er immens groot uit. Het mens liep er naartoe en opende een klep aan de achterkant. Nam vervolgens het zwarte schaap mee en probeerde hem op te tillen en in het voertuig te zetten. Het zwarte schaap vocht en sribbelde tegen. Hij was bang. Erg bang. Hij dacht dat hij dood zou gaan. Dat het voertuig hem op zou eten en naar de hel zou sturen. Uiteindelijk kon hij zich uit de mens zijn greep worstelen en rende hard blatend weg. Hij rende zo hard

Elsa van der Molen

Het verhaal over de opgedoken jurk

Het is 1618 en morgen is het zo ver, morgen vroeg gaan ik en mijn ouders naar Zuid-Afrika varen om te handelen. En nu ik 15 ben mag ik eindelijk mee met hun reis. Ik was bezig met het inpakken van mijn laatste spulletjes totdat me moeder mijn naam riep 'Albert!' . Ik dacht dat het iets ergs was en rende naar haar kamer. Maar dat was niet zo ze was namelijk ook bezig met inpakken en had twee japonnen op haar bed liggen, een van de japonnen was blauw met een witte stik aan de voorkant, de andere was roodachtig met een bloemetjes patroon. 'En' zei mijn moeder 'Welke vind jij mooier?' Ik bekeek ze allebei nog een keer, 'Die daar' ik wees naar de japon met het bloemetjes patroon. Ze knikte en deed de japon in haar koffer.

De volgende ochtend is het zover de reis kan beginnen, maar toen hoorde ik dat we eerst nog een tussenstop moesten maken bij Texel in Oudeschild. We zouden daar 2 nachten overnachten en dan gelijk door varen naar Zuid-Afrika. Iedereen stond klaar en we konden vertrekken. Ik vond het in het begin best spannend maar na een tijdje toen ik de wind in mijn haren voelde en de golven rook voelde ik me wat meer op mijn gemak. Mijn moeder kwam naast me staan, ze had haar japon aan met het bloemetjes patroon 'Voelt goed hé' zei ze terwijl ze me een stootje tegen me schouder gaf, 'Ik weet nog toen ik voor het eerst mee mocht varen' 'Het voelde echt fantastisch' Ze schudde haar hoofd en lachte 'Nou ja geniet er nu nog maar van' Daarna liep ze weg. Ik sloot mijn ogen nog één keer om er nog extra van te genieten.

Ik kon die nacht niet in slaap vallen door al het gedonder van buiten, dus ging ik naar buiten om te kijken. Mijn moeder had hetzelfde idee en stond al buiten. 'Denk je dat er een storm aan komt?' Vroeg ik aan mijn moeder. Ze draaide zich om naar me en dan keek ze naar de lucht. 'Laten we maar hopen van niet' Ze keek terug naar mij 'Geen zorgen Albert we zijn toch bijna bij Texel' Ze gaf me een kus op mijn wang en zei 'Welterusten' Ik voelde me wat geruststellend en ging terug naar mijn verblijf.

Na een paar uur slapen werd ik opeens wakker, Het schip schommelde helemaal en ik hoorde de golven tegen het schip aan, ik hoorde veel bemanning op het dek en ik hoorde mijn vader schreeuwen. Ik dacht geen seconde na en trok mijn dichtstbijzijnde kleding aan. Op het dek was er complete chaos, het regende en waaide hard, de bemanningsleden liepen alle kanten op, en mijn vader schreeuwde tegen iedereen. Ik sprintte naar mijn vader toe en vroeg toen aan hem 'Kan ik helpen kan ik iets doen?' Hij keek me geïrriteerd aan en zei 'Albert dit is echt een flinke storm denk je echt dat je hier sterk genoeg voor bent, laat het maar aan ons over' Ik voelde me beledigd door mijn eigen vader hij kan misschien wel denken dat ik niet goed genoeg ben maar ik denk dat ik dat wel ben. Ik wilde naar mijn verblijf toe rennen maar toen schreeuwde mijn vader 'Kan iemand in het kraaien nest kijken hoever het nog is' niemand reageerde omdat iedereen al ergens druk mee bezig is. Ik dacht dat dit mijn kans moet zijn en ik rende naar het dichtstbijzijnde trappetje voor het kraaiennest. Maar toen ik alverwege aan het trappetje was kwam er een grote donder, ik schrok me dood en liet het trappetje los. Ik zag mijn leven voor mij voorbij flitsen maar plotseling werd ik opgevangen. Het was mijn moeder die ook aan het trappetje hing, ze hield zich heel gevaarlijk vast met één hand want met die andere hand had ze mij vast. Voordat ik iets kon zeggen kwam er een bliksem slag zo dichtbij het schip dat zelfs mijn moeder ervan schrok dat ze haar grip verloor en viel. Ik kon mezelf nog net op tijd vast houden maar voor mijn moeder was het te laat. Ze viel in de zee. Ik probeerde om hulp te roepen maar niemand hoorde mij. Ik keek nog één keer naar de zee maar ik zag alleen nog maar een hand. En dat was de laatste keer dat ik mijn moeder zag.

En dat was het verhaal van de opgedoken japon.

Zofia Boorsma

Johannes Niclaas

‘Goed, Jan Witte, wij zijn er morgen en ik neem de mannen mee.’ Vader krijgt de kans niet om te zeggen dat die mannen niet nodig zijn. De telefoon-verbinding is al verbroken.

Op ‘Achterbos’, dat is het stukje land waar gewoonlijk mijn vaders koeien grazen, loopt nu een pony waar niets mee te beginnen valt. Er is iets met dat beest gebeurd waardoor het getraumatiseerd is en volgens vader ‘zò wild als hooi’. Hij zal zich een paar weken over de pony ontfermen. Het dier wordt gebracht in een veewagen. Zes volwassen mannen waren nodig om het schichtige dier daarin en daaruit te krijgen.

Elke avond gaat vader naar de pony toe, vaak vergezeld door mijn zus Gretha en mij. We zien hoe hij het dier probeert te benaderen, het lokt met iets eetbaars en vooral: hoe hij het kalmerend toespreekt. Als de pony na de afgesproken termijn wordt opgehaald staan de opgetrommelde mannen met stomheid geslagen: het beestje kachelt vol vertrouwen achter vader aan de veewagen in.

Mijn vader, Johannes Nicolaas Witte is geboren op 29 januari 1908 op Bloemwijk in Gerritsland. Het spijt me dat ik in mijn jeugd en nog ver daarna, nagenoeg enkel aandacht had voor zijn tekortkomingen, niet voor zijn talenten. Hij kon bijvoorbeeld opmerkelijk goed met paarden omgaan. Marius Witte van Driehuizen zei over hem: ‘Als iemand op Texel verstand heeft van paarden, dan is dat Jan Witte van Bloemwijk.’

Hij groeit op met paarden en op Bloemwijk werkt hij ermee. Dat houdt gaandeweg op wanneer hij trouwt en een groot gezin krijgt.

In dat grote gezin wordt zondagavond steevast gekeken naar 'Sport in beeld'. Wanneer het programma aandacht besteedt aan de ruitersport is iedereen in huis muisstil. Van sommige ruiters heeft vader niet zo'n hoge pet op. 'Hij zit maar wat te rokke en te snokke,' is dan zijn commentaar.

Op latere leeftijd, wanneer zijn werkzame leven er zo'n beetje op zit, koopt hij een tuigpaard voor zichzelf. Hij oefent ermee, mede omdat hij mee wil doen aan de wedstrijd om de Zilveren Zweep, een jaarlijks terugkerend evenement voor paardenliefhebbers.

Hij longeert het dier en rijdt rondjes met een wagentje erachter en hangt dan scheef in de kar om te kunnen zien of zijn paard zijn voorbenen mooi optilt en zo ja, hoe hoog. Soms vraagt hij mij hem even te helpen. Ik moet het paard dan bij het halstertouw pakken en ermee rennen. Het dier loopt meer met mij dan ik met hem. Ik kan het ternauwernood bijbenen.

Loop ik langs vader dan rammelt hij met iets wat hij op dat moment toevallig in zijn handen heeft om het paard alerter en actiever te maken. Ik neem hem dat stilletjes – zacht uitgedrukt - niet in dank af. Ik vind het paard toch al te groot en te sterk.

Nadat hij tijdens een wedstrijd om de Zilveren Zweep hoge ogen gooit met het nieuwelingen nummer, doet hij ook mee met het onderdeel tweespan. Al is het een gok - zijn paard liep nog nooit naast dat andere, het paard van mijn zwager Henk Spigt - zijn verwachtingen zijn hoog gespannen. Het zijn immers 'beste peerden' en van allebei roept vader goedkeurend als hij ze ziet lopen: 'kiek em er es gaan!'

Het wordt een gigantisch fiasco. De paarden velen elkaar niet en wekken, meteen al wanneer ze het wedstrijdterrein op rijden, de indruk zo ver mogelijk bij elkaar vandaan te willen. Ze worden natuurlijk tegengehouden door de aanspanning. Vader verblijft noch verbloost, raakt volstrekt niet in paniek en loodst de paarden rustig pratend omzichtig over het terrein. De zweep gebruikt hij niet. Hij eindigt als laatste.

Een paar jaar later lukt het hem alsnog om de categorie tweespan te winnen. Hij laat gerenommeerde deelnemers van de overkant achter zich en trots als een pauw neemt hij zijn kans waar: hij rijdt met burgemeester Engelvaart in zijn wagentje veel meer ererondjes dan gepland.

Op vrijdag 28 juni 1987 sterft mijn vader of, zoals we later toepasselijk vonden om in de dankbetuiging te zetten, geeft hij de teugels uit handen.

Er staat juist rond dat weekend een paardenevenement gepland. In een onderdeel daarvan rijden wagens die het thema 'Van de wieg tot het graf' weergeven. De laatste wagen is een rouwkoets die van de overkant komt. Wegens slecht weer wordt het evenement een week uitgesteld. Zodoende blijft

de koets, juist tijdens de week waarin mijn vader wordt begraven, op Texel en wij mogen die prachtige, zwarte koets gebruiken om vader naar het kerkhof te rijden. Als we de kist op de wagen zetten houdt de koetsier, zwager Henk, uit respect voor de overledene, de zweep horizontaal. Jan Witte van Bloemwijk zou dit geweldig hebben gevonden.

Mannen om hem naar zijn graf te dragen waren niet nodig.

Gerard Witte

Een dag van jutter Cor Ellen

Met harde wiend en storm pak ik altied m n holreeggie uut m n skuurtje en ga dan deur de Westen, langs Hein Slakkie naar paal 12.

Op t strand ankomme ken ik m n holreeggie mee t strand opneme.

Hier en deer een plankie meeneme totdat ik deer een hoop rotsooi

Sie legge. Ik set m n holreeggie skrep neer en skarrel naar die hoop

toe .Iniens sien ik deer een bus lege met een rooie rand.

Ik seeg ik seeg hoorderes kiekerdes Cor kiek uut t ken gevaarlijk

weze.En ja hoor as ik veerder kiek staat er danger op.Nou mense dan

is t helegaar utkieke. Ik graaf dat dangerding veerder uut t sand en

doe sefettie first. Je weet maar nooit heel voorzichtig dat dangerding

heel voorzichtig in m n fietstas.

En dan galopperdie galopperdie foor de wiend naar huus.

Deer ankomme zet ik m n holreeggie voorzichtig teuge m n

skuurtje.Want ik seeg hoorders kiekeres Cor wees voorzichtig .

Ik pak dat dangerding uut m n fietstas en leg t voorzichtig op m n werkbank.

Ik draai m n bankschroef ope en doe een gnap doekie tussen de

bekken, sefettie first.Dan pak ik van t skot m n ieserzaag span hem

effe an .Hou m n rechterhand veert fon de bankschroef en gaar met

m n linkerhand dat dangerding deurzagen.

Weet je weerom ik met m n linkerhand zaag? dat als t misgaat ik met

m n rechterhand op skrieven ken wat er misgegaan is.Want ik seeg

hoorderes kiekerdes sefettie first.

Peter Riteco

De Rus

In 1945 werd ik vijftien. Mijn ouders hadden mij een jaar eerder al, in de nazomer van 1944, naar oom Gerrit op Texel gebracht. Ik vond het eerst niks, ik miste het rumoer van de stad. Maar al snel vond ik het op de boerderij geweldig. Er was altijd genoeg eten, waarvoor we niet in de rij hoefden te staan. Als ik wakker werd gemaakt door de vogels en de zon, rook ik al de geur van vers brood, gebakken eieren of pannenkoeken. We raapten eieren, ik leerde zelfs de geit melken en tante maakte zelf het lekkerste brood, pap en kaas. Ik was vergeten hoe het was om zoveel eten te hebben dat je buik vol zat.

In april gingen weg van de boerderij. Omdat de Duitsers dachten dat overal Russen verstopt zaten, hielden ze bijna elke dag zoektochten. Tante was voortdurend bang van elke geluidje en bij een overvliegende uil maakte ze oom al wakker om buiten te gaan kijken wat er aan de hand was. Dus gingen we met een platte wagen naar de zus van oom die in den Burg woonde. Ik was iets vergeten, ik weet nu niet meer wat, maar toen vond ik het heel erg belangrijk dat ik het terugkreeg. Ik moest er lang om zeuren, maar uiteindelijk mocht ik een fiets lenen.

Zo fiets ik op een warme zomerse ochtend de polder in. In de stad was ik me nooit bewust geweest van de seizoenen, het werd in mei gewoon lente en daarna zomer. Nu zie ik de bomen voorzichtig groen worden, er lopen jonge vogeltjes in het gras tussen schapen met lammetjes. Het ruikt zelfs anders.

De bijkeukendeur staat open. Ik kan me niet voorstellen dat tante het huis niet heeft afgesloten, misschien zitten er Russen binnen? Ik sluip de keuken in en schrik van wat ik vind. De voorraadkast staat open en is leeg. Een paar potten zijn stukgefallen op de trap en de geur van rottende bonen hangt in de keuken. Het zuurkoolvat is opengemaakt en bijna leeg, wat er nog inzit staat vol blauwe schimmel. De koperen pannen, die ik samen met tante zo vaak gepoetst heb en die altijd glanzend aan het rek boven het fornuis hingen, zijn weg, net als de schaal met rozen, die altijd op tafel stond met appels of ander fruit. In de gootsteen liggen scherven. Ik weet niet meer wat ik op moest halen en of ik dat gevonden heb, het beeld van de ravage in de keuken kan ik nu, zoveel jaren later, zo weer voor me zien.

Ik fiets terug tussen helemaal en half afgebrande boerderijen, openstaande deuren en lege huizen. Zou daar ook zo huisgehouden zijn? En wie heeft al die spullen meegenomen?

Opeens fietst een jonge man in een Duits uniform naast me. Ik schrik van hem, maar hij glimlacht naar me, met bange ogen. Hij ziet er moe uit. Op zijn mouw verraden gaatjes en verkleuring van de stof dat daar iets is weggehaald. Hij rekt zijn arm en legt zijn hand op mijn rug, ik verstar. Opnieuw glimlacht hij naar me en zegt in moeizaam Hollands; 'niet bang, alsjeblijft' hij maakt een beweging met zijn hoofd. Als ik vooruit kijk zie ik wat hij bedoeld; in de verte komt een auto ons tegemoet. Dat moeten Duitsers zijn. Ik kijk naar de jongen naast me, die me angstig aankijkt. Ik knik en samen fietsen we verder, zijn hand warm op mijn rug. De auto komt snel dichterbij, ik zie twee mannen voorin en een stuk of vier op de achterbak. Allemaal hebben ze een geweer. Als ze vlak bij zijn, roept een van hen iets naar ons. Ze joelen en de chauffeur drukt op de toeter. Ik voel de hand op mijn rug verstarren en trillen. Ik doe mijn best om vrolijk naar de mannen op de wagen te glimlachen. Als het geluid van de auto verdwijnt en hij zijn fietsstuur weer met twee handen vastpakt. Kiiken we elkaar aan.

'Madloba' zegt hij zacht. 'Danke' ik knik. Dan zet hij aan en fietst weg. Hard trappend gaat hij over de weg voor mij uit. Opeens zie ik hem niet meer. Is hij afgeslagen naar een van de verlaten boerderijen, de duinen in gefietst, in de sloot gaan liggen? Ik weet het niet. Als ik in den Burg aankom, vertel ik niets, niet over de keuken, niet over de Rus.

Jaren later kom ik terug op het eiland bij een B&B in de Cocksdorp. Ik krijg mijn ontbijtbroodjes in een porseleinen schaal met rozen. Op een korrelige foto in het museum zie ik een groep Georgiërs - geen Russen!- op een foto. Ik herken mijn Rus er niet tussen.

Els de Beuker

Texelse Storm

Als bevroren staat ze in het vreemde huis. Spijt als haren op haar hoofd. Want daar staat een man. Poedelnaakt.

Het is maart 2019 en het Keeztoernooi op vakantiepark De Krim zit er weer op. Mijn 83-jarige moeder en haar iets jongere zus spelen fanatiek maar leveren net zo graag een fiks aandeel in de gezelligheid die om zo'n weekend heen hangt. Voldaan en vol goede moed zijn ze op de fiets gestapt voor de terugreis. Maar het stormt en fietsen wordt lopen. Met een elektrische fiets aan de hand ploeteren de dames-op-leeftijd tegen de beukende wind in. Het schiet nauwelijks op. De Postweg biedt weinig beschutting en het idee alleen al dat ze nog het hele eiland over moeten voordat ze bij de veerboot zijn, doet hen de moed in de schoenen zakken. Tot ze aan diezelfde Postweg een busje spotten dat geparkeerd staat bij een woonhuis. Eén en één is twee, denkt mijn moeder. Onder het mom van 'nee heb je, ja kun je krijgen' trekt ze de stoute schoenen aan en belt aan bij het woonhuis. Een vriendelijke dame doet open.

'Het waait zo verschrikkelijk hard, zou u ons naar de boot willen brengen?', hijgt mijn moeder en wijst naar het grijze busje naast de schuur.

'Dat gaat helaas niet', verontschuldigt de dame zich. 'Ik zou het met liefde doen, maar heb geen rijbewijs. En mijn man heeft al een andere afspraak.'

Nauwelijks heeft zij die woorden uitgesproken of vanuit het huis klinkt een luide mannenstem: 'Wat is er aan de hand?'

'Eh... momentje', knikt de dame naar mijn moeder en verdwijnt in huis. Maar al snel keert zij terug bij de voordeur met onverwacht goed nieuws.

'Mijn man verzet zijn afspraak en brengt jullie naar de veerboot', lacht ze.

Wat een opluchting.

'Man, ik kan je wel zoenen!', roept mijn moeder en stapt impulsief langs de vriendelijke dame het woonhuis in om hem persoonlijk te bedanken. Ver komt ze echter niet. Zodra ze om het hoekje kijkt ziet ze hem staan, in al zijn glorie. Met een gezicht vol scheerschuim boven een grote ronde, glanzend bruin getinte buik. In z'n ogen pure verbazing. Maar vooral, bloot.

'Owww sorry', gilt mijn moeder terwijl ze zich zo snel mogelijk uit de voeten maakt. Terug naar haar zus, die onwetend bij de weg is blijven wachten.

'Helemaal bloot, ik heb alles gezien', hikt mijn moeder, nu gierend van de lach.

Tot de man gekleed en wel buiten verschijnt en de dames hun lachen proberen in te houden, bang dat hij van gedachten verandert. Het grijze busje blijkt volgestouwd met allerlei huisraad omdat het stel binnenkort gaat verhuizen, vertelt de hulpvaardige man terwijl hij de inhoud van het busje naar de schuur sjouwt om ruimte te maken. Dan laadt hij de fietsen in. Op naar de veerboot.

'Wij staan bij jou in het krijt', roepen de dames in koor, dankbaar dat hij hen veilig en wel aflevert bij de boot naar de overkant.

'Ik zal jullie nooit vergeten!', lacht de man nadat hij de beloofde zoenen alsnog heeft ontvangen en zijn busje weer de weg op stuurt.

Eenmaal aan boord worden de dames herkend door andere deelnemers aan het Keeztoernooi die zich inlevend afvragen of het voor hen te doen was onderweg. Daar wordt het verhaal van de storm tot aan de glanzende buik in geuren en kleuren verteld.

'We hebben zó gelachen!' schaterlacht de zus, mijn tante.

Vijf jaar na dato doet zij dat nog steeds als ik bij haar de feiten check voor dit verhaal.

Nogmaals dank voor de hulp, aardige meneer op Texel. Ook de dames zijn u nooit vergeten.

Marry Kramer

Sommeltjes

Er was eens een Texels bos daar
 woonde. Sommeltjes! op een dag werden de
 Sommeltjes levend omdat de lieve Fee hun
 bettovert had. niet alleen was de Fee lief maar...
 de sommeltjes ook op een dag kwam de Goze
 eens de sommeltjes waaren weer van ste-
 en. en de dieren verstopte zig achter de
 boomen. Ze zat op haar bezem.
 Ze was gelukkig snel weg. de
 lieve Fee probeerde de Sommeltjes
 terug te toferen maar dat
 lukte niet ze was wat vergeten maar
 wat? ze dacht uren en uren ze wist
 het opeens de tofer spreuk. ze zwaan-
 de met haar toferstokje en ze zij
 de spreuk. want ze moest naast de spr-
 euk vergeten. oohet was de verkeerk-
 de spreuk. ze keek in het spreukenboek
 maar ze kon de spreuk niet vinden.
 de spreuk stond op de allerlaatste
 bladzijden. ze zwaande met haar to-
 ferstokje en zij ook de spreuk. de som-
 meltjes waren weer levend. de Fee was
 gelukkig. einde

Loïs Hodzelmans (6 jaar)

Najaarskriebels

De leegte wordt gevuld... Ik fiets,
slaap, eet en drink. Ik denk niet veel
en als ik denk, denk ik aan niets.

Gebroken dromen worden heel.
Het eiland wekt het kind in mij;
de wind verleidt en streelt. Ik speel!

De wolken dartelen voorbij.
Ik kus de herfst en voel me vrij.

Steven van der Burg

De zomer van verbondenheid

Het was 1988, het Nederlands elftal won het EK voetbal en wij, meisjes van de manege, zagen dit gebeuren op het grote scherm in discotheek de Toekomst. Het was juni en het begin van een lange warme zomer op Texel. De dagen brachten we door op de manege en de avonden in de Koog. 's Ochtends haalden we voor dag en dauw de paarden uit het weiland aan het Mienterglop. Zonder zadel, met vaak nog een paard aan de hand, galoppeerden we als ware amazones richting de manege de Bosrandweg. We begeleidden tochten over het strand en door het bos en verzorgden de paarden. We dansten in de Toekomst en sjansten in de Berekuil. We haalden biertjes voor één muntje en bessen-jus d'orange voor twee. Van een minimumleeftijd had toen nog niemand gehoord, om een ID werd nooit gevraagd en de uitsmijters waren onze vrienden.

Op mooie zomeravonden gingen we te paard naar het strand en koelden we af in zee. Daarna haalden we ijsjes bij het Turfveld. Een van de hoogtepunten in de zomer was "Tally Ho". Alle jongens en meisjes van de Texelse maneges deden mee. 100 meter stappen, 100 meter draven en 100 meter zo hard mogelijk galopperen over het grote grasveld op de Nikadel. Ook weer zonder zadel, aangemoedigd door een grote groep toeristen en eilanders. De hoofdprijs was een enorme bokaal en eeuwige roem.

In Den Burg deden we met mee aan het ringsteken. Het sterkste paard van de manege werd voor een platte kar gezet en daar gingen we, op de opgestapelde hooibalen op de kar, elkaar goed vasthoudend, richting Den Burg.

Op een keer waren er niet genoeg vrijwilligers te vinden voor de ronde waarbij toeristen het ook eens mochten proberen. "Wie van jullie woont er niet op Texel?" riep een van de organisatoren onze kant op. Een paar van ons staken de hand omhoog. Een paar minuten later klom ik op de bok van een prachtige koets met een groot bruin tuigpaard ervoor.

We stelden ons aan elkaar voor, de koetsier en ik. Hij was even stil en zei; “Kuup... Van wie ben je d’r ien?” “Mijn opa is Cor Kuip, uit de Westen. Van Op Ruimte.” stotterde ik. “Mijn vader is Kees Kuip, maar wij wonen hier niet hoor, ” bang als ik was dat ik toch niet mee zou mogen doen als hij zou denken dat ik wel een Texelse was. De koetsier keek me aan en bromde tevreden: “Die ken ik wel, Cor Kuip van Op Ruimte. Dan kom je uut een goed nest.” Vervolgens legde hij me uit hoe ik de zogenaamde ringsteeklans moest vasthouden en daar gingen we, samen door Den Burg, naast elkaar op de bok, met dat geweldige paard ervoor.

Wonnen we? Lukte het me om de lans door een ring te krijgen? Ik weet het niet meer. Wel herinner ik me als de dag van gisteren het trotse gezicht van mijn vader toen ik het verhaal vertelde. Opa kwam met smeulige verhalen toen hij hoorde bij wie ik op de bok had gezeten. Over een aantrekkelijk zusje, gewonnen voetbalwedstrijden en gevangen vissen.

Ik was een zeventienjarige uit de randstad, waar mijn naam werd gelinkt aan een voetbalstadion, de Kuip, en een markt, de Albert Cuijp. In de zomer van 1988 realiseerde ik me voor het eerst dat ik door mijn naam deel uitmaak van de geschiedenis van de Texelse gemeenschap. Het leidde tot een gevoel van verbondenheid en trots.

Rosalie Kuip

Op Tessel rijdt geen tram

Op Tessel rijdt geen tram. Wel rijdt er een bus, een bus die je kan bellen. Als je die bus belt vertelt een mevrouw dat je – in mijn geval – om 13.34 voor een paal moet staan en dat de belbus je dan komt halen. Dat klopt. Ik sta op de afgesproken tijd voor een paal bij waddenpark Avanti in het Noorden, waar ik enige genoeglijke dagen bij Jannie en haar vriend, mijn broer Alfred, heb doorgebracht. Ik moet naar de boot om terug te keren naar de hoofdstad, alweer meer dan veertig jaar mijn woonplaats.

De bus tuft door de lege polder en langzaam dommel ik weg in herinneringen aan mijn eerste maanden in Mokum. Het is eind jaren zeventig, een zonnige dag laat in augustus en mijn tweede week in Amsterdam. Een zomers humeur kleurt de stad en ik geniet met volle teugen. Opgewekt stap ik op mijn verse tweede hands fiets en ga op weg naar de Frederik Muller Akademie waar ik probeer door te leren voor bibliothecaris. Gelukt. Ik rij onder het Rijksmuseum door en floep linksaf de Weteringschans op. Daar op de hoek van de stoep staat een mooi meisje in een vrolijk jurkje met brede armgebaren te zwaaien. Zwaait ze nu naar mij? Jazeker! Ik stop.

“Mag ik bij je achterop naar de halte anders mis ik me trem.” Ik kijk achterom en zie inderdaad een tram aankomen en de halte is nog wel een stukje verder. “Natuurlijk”, zeg ik stoer, alsof ik als bleue Tesselaar dorst te weigeren, “spring maar achterop.”

Ze springt op de bagagedrager en slaat haar armen stevig om mijn middel. Op de hielen gezeten door de tram stoemp ik over de klinkers als Kneteman in zijn beste dagen. We komen tegelijk bij de halte aan. Onbeslist. Het mooie meisje in haar vrolijke jurk huft van de fiets en rent naar de tram. Vlak voor ze de tram inspringt draait ze zich om, een brede lach en kushand worden mijn deel. Luid klingelend vertrekt de tram, achterin de tram zie ik haar staan, lachend zwaait ze nog eens. Verlegen steek ik een duimpje op.

Opgetogen, verward en met rode konen - van de inspanning natuurlijk - fiets ik door naar school. Wat gebeurt hier toch allemaal, was dit normaal, dit had ik op Tessel nog nooit meegemaakt. Maar ja nogal wiedes, op Tessel rijdt geen tram.

Twee weken later is mijn fiets gestolen en zit ik zelf in de tram, op weg naar naar een les classificeren. Opwindend. De stad nog steeds in haar zomerse humeur trekt in fleurige beelden aan me voorbij. Ik kijk uit het raam en geniet. Opeens voel ik een hand in mijn nek kriebelen.

Ik draai me om en kijk in het gezicht van een vrolijk lachend meisje. Het zou toch niet? Het zou toch niet van en de lucht is blauw en ik kijk in haar ogen en ik zeg ik hou van jou? Nee, zo is het niet. Het is een ander meisje, wel weer mooi en lief. Waar kwamen al die meisjes toch vandaan?

“Het merkje stak uit je boord en dat heb ik even teruggeduwd,” zegt ze. “Oh dank je,” lach ik beduusd. Ik draai me om en dorst niet meer achterom te kijken. Met rode konen - van de warmte natuurlijk - tramde ik door naar school. Was dit normaal, dit had ik op Tessel nog nooit meegemaakt. In de lange bocht vlak voor de haven schud ik wakker uit mijn gedommel en ik zie de boot al aanmeren. Even meen ik nog dat ik een hand in mijn nek voel maar ik weet dat er niemand achter me zit. Op Tessel rijden geen trams.

Hans Bakker (een Waaijoppie)

